

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА
ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Орган који је именовано комисију: Наставно научно веће ФТН

Датум именовања комисије: 26. Март 2026. на основу решења Декана бр: 012-40/617-2026

Састав комисије именоване у складу са *Правилима докторских студија Универзитета у Новом Саду*:

1.	Кркљеш др Милена	редовни професор	Архитектонско -урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
	презиме и име	звање	ужа научна област
	Факултет техничких наука		председник
	установа у којој је запослен-а		функција у комисији
2.	Мараш др Игор	редовни професор	Архитектонско -урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
	презиме и име	звање	ужа научна област
	Факултет техничких наука		члан
	установа у којој је запослен-а		функција у комисији
3.	Недучин др Дејана	редовни професор	Теорије и интерпретације геометријског простора у архитектури и урбанизму
	презиме и име	звање	ужа научна област
	Факултет техничких наука		члан
	установа у којој је запослен-а		функција у комисији
4.	Ецет др Дејан	ванредни професор	Архитектонско -урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
	презиме и име	звање	ужа научна област
	Факултет техничких наука		члан
	установа у којој је запослен-а		функција у комисији
5.	Милојковић др Александар	ванредни професор	Архитектонско пројектовање
	презиме и име	звање	ужа научна област
	Грађевинско-архитектонски факултет		члан
	установа у којој је запослен-а		функција у комисији

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља, презиме: Миљан, Милорад, Јањушевић
2. Датум рођења: 19. 5. 1982. Место и држава рођења: Нови Сад, Р. Србија

II.1 Основне или интегрисане студије

Година уписа: Година завршетка: Просечна оцена током студија:

Универзитет: Универзитет у Новом Саду

Факултет: Факултет техничких наука

Студијски програм: Архитектура

Стечено звање: Дипломирани инжењер архитектуре - Мастер

II.2 Мастер или магистарске студије

Година уписа: Година завршетка: Просечна оцена током студија:

Универзитет: Универзитет у Новом Саду

Факултет: Факултет техничких наука

Студијски програм: Архитектура

Стечено звање: Дипломирани инжењер архитектуре - Мастер

Научна област: Архитектура

Наслов завршног рада: Архитектонски пројекат Апелационог суда у Новом Саду

II.3 Докторске студије

Година уписа:

Универзитет: Универзитет у Новом Саду

Факултет: Факултет техничких наука

Студијски програм: Архитектура

Број ЕСПБ до сада остварених: Просечна оцена током студија:

Ц.4 Приказ научних и стручних радова кандидата

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	категорија
1.	Топић, А.; Ецет, Д.; Мараš, И.; Јанжушевић, М.; Атанацковић Јеличић Ј: Visual Culture in Architecture: Virgil Abloh's Cross Disciplinary Design Language, Arts 2025, 14, 84, https://doi.org/10.3390/arts14040084 , ISSN 2076-0752, IF 0.3	M21
Раd припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	категорија
2.	Миљан Јањушевић : Изведени пројекат породичне куће у С. Карловцима, приказан на међународној изложби са каталогом и рецензијама „Петстопетица“, отварање 10. Маја 2023., Салон Музеја Града Београда (Salon of the Belgrade City Museum), двојезични каталог са рецензијама, селекциони одбор сачињен од чланова из 5 држава., стр.119. isbn 978-86-6022-595-7., COBISS.SR-ID 122014985, издавач: Департман за архитектуру и урбанизам, Факултет техничких наука, Нови Сад, 2023. доступно и на: http://kabinet505.ftn.uns.ac.rs/ .	СУА 1.1
Раd припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	категорија
3.	Миљан Јањушевић : Изведени стамени објекат у Авенији Снајдер у Бруклину, сад, приказан на Међународној изложби са каталогом и рецензијама „Петстопетица“, отварање 10. Маја 2023., Салон Музеја Града Београда (Salon of the Belgrade City Museum), двојезични каталог са рецензијама, селекциони одбор сачињен од чланова из 5 држава., стр. 119. ISBN 978-86-6022-595-7. COBISS.SR-ID 122014985., издавач: Департман за архитектуру и урбанизам, Факултет техничких наука, Нови Сад, 2023., доступно и на: http://kabinet505.ftn.uns.ac.rs/ .	
Раd припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	категорија
4.	Атанацковић Јеличић др Јелена, Гргић Станислав, Ђурђевић Јована, Ецет др Дејан, Зековић Сташа, Јањушевић Миљан , Којић Радомир, Мараш др Игор, Медић др Саша, Мирковић Петар, Михајловић Марко,	СУА 1.2

	Мишкељин др Ивана, Николић др Димитрије, Пејић Стефан, Тодоров др Марко, Топић Алберт: Откуп на конкурс: ”Урбанистичко - архитектонски конкурс за урбану обнову и рехабилитацију просторне Културно-историјске целине ”Војно-технички завод у Крагујевцу”, 2022, шифра cf47865, каталог радова: https://www.docdroid.net/i2kbs2z/ecatalogvtz1-pdf	
<i>Рад припада проблематици докторске дисертације:</i> ДА НЕ <u>ДЕЛИМИЧНО</u>		

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	категорија
5.		
<i>Рад припада проблематици докторске дисертације:</i> ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	категорија
6.		
<i>Рад припада проблематици докторске дисертације:</i> ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

III ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

Оцена:

III.1 формулације наслова тезе

Културне станице као просторни атрактори: емпиријска анализа Новог Сада

Предложени наслов тезе је подобан?

ДА

НЕ

III.2 предмета (проблема) истраживања

Предмет истраживања односи се на културне станице у Новом Саду као специфичан тип архитектонских и урбаних интервенција, и њихову улогу у процесима трансформације урбаног окружења. Културне станице посматрају се као комплексни просторни феномени који обједињују архитектонске, програмске, друштвене и симболичке аспекте, и чији утицај превазилази њихову непосредну функцију културних садржаја. У том смислу, предмет истраживања обухвата анализу начина на који ови простори утичу на: перцепцију квалитета урбаног простора, обрасце коришћења и друштвене интеракције, формирање идентитета и симболичког значења места, као и на перципирану и тржишну вредност окружења. Посебан аспект предмета истраживања представља испитивање односа између просторне доступности културних станица и начина њиховог коришћења, укључујући разлике између локалних и удаљених корисника, као и анализу културних станица као урбаних атрактора који привлаче кориснике изван непосредног окружења. Предмет истраживања обухвата и повезивање субјективних перцепција простора са објективним економским показатељима, пре свега ценама некретнина у окружењу културних станица, у циљу сагледавања њиховог ширег урбаног утицаја.

Проблем истраживања произилази из недовољно испитаног односа између архитектонских и урбаних интервенција у области културне инфраструктуре и њихових стварних ефеката на урбано окружење. Иако се културне станице често посматрају као позитивни покретачи урбане ревитализације и друштвене активације, у постојећим истраживањима недостаје систематска и емпиријски заснована анализа која повезује: перцепцију корисника, обрасце просторног понашања и објективне индикаторе вредности простора. Посебан проблем представља недостатак интеграције између субјективних и објективних приступа у анализи урбаних феномена, односно између начина на који корисници доживљавају простор и мерљивих економских и просторних показатеља.

Додатно, у контексту савремених концепата као што је „15-минутни град“, остаје отворено питање у којој мери просторна дистанца заиста одређује коришћење културних садржаја, и да ли културне станице функционишу искључиво као локални ресурси или као урбани атрактори који превазилазе свој непосредни просторни домет. У том смислу, кључни проблем истраживања може се формулисати као питање: у којој мери и на који начин културне станице утичу на перцепцију, употребу и вредност урбаног простора, и да ли се ти утицаји могу довести у везу са просторном доступношћу и економским показатељима окружења?

Предмет истраживања је подобан?

ДА

НЕ

III.3 познавања проблематике на основу изабране литературе са списком литературе

Постојећа научна и стручна литература указује на све већу улогу културне инфраструктуре у процесима урбане трансформације, при чему се културни објекти све чешће посматрају као покретачи друштвене активације, регенерације простора и формирања урбаног идентитета. У том контексту, значајан корпус истраживања бави се односом између архитектуре, културних пракси и урбаног развоја, као и утицајем културних институција на квалитет јавног простора и перцепцију

окружења. Истовремено, савремени концепти урбаног планирања, попут модела „15-минутног града“, стављају у фокус питање просторне доступности и локалног коришћења урбаних ресурса, док поједина истраживања указују на појаву културних садржаја као урбаних атрактора који превазилазе непосредни просторни домет. Ипак, у постојећој литератури уочава се недостатак интегрисаних истраживања која повезују перцепцију корисника, обрасце просторног понашања и објективне економске индикаторе, као што су вредности некретнина у окружењу културних објеката. Ово истраживање се позиционира управо у том простору настојећи да кроз комбинацију квантитативних и квалитативних приступа допринесе свеобухватнијем разумевању улоге културних станица у савременом урбаном контексту.

Прелиминарна литература:

Lefebvre, Henri (2014). *Toward an Architecture of Enjoyment* - Univ. Of Minnesota Press

Lefebvre, Henri (1991). *The production of space* - Blackwell

Benjamin, Andrew E (1997). *Present hope : philosophy, architecture, Judaism*. London; New York: Routledge

Benjamin, Andrew E (2000). *Architectural Philosophy*. London; THE ATHLONE PRESS

Harvey, David (2009). *Social Justice and the City* (revised edition). The University of Georgia Press, Athens

Lukacs, Georg (1923). *Geschichte und Klassenbewusstsein* (Историја и класна свест). Der Malik Verlag, Berlin

Дебор, Ги (2003). Друштво спектакла, Породична библиотека: А. Голијанин, Београд

Benjamin, Walter (1980). *Gesammelte Schriften Band I, Das Kunstwerk im Zeitalter seiner technischen Reproduzierbarkeit* (Уметност у доба техничке репродукције), Suhrkamp, Frankfurt am Main

Elsheshtawy, Yasser (2010). *Dubai: Behind an Urban Spectacle*. Routledge, Oxfordshire

Cline L., Elizabeth (2013). *Overdressed: The Shockingly High Cost of Cheap Fashion*. Portfolio, London

Rosa, Hartmut (2010). *Alienation and Acceleration*. NSU Press, Natchitoches, LA

Agger, Benn (2000). *Public Sociology: From Social Facts to Literary Acts*. MD: Rowman & Littlefield, Lanham

Schwartz, Rudolf (1960). *Kirchenbau: Welt vor der Schwelle*.

Kerle, HeidelbergCurrid E. (2007). *The Warhol economy: how fashion, art, and music drive New York City*. Princeton, NJ: Princeton University Press.

Florida RL. (2002). *The rise of the creative class: and how it's transforming work, leisure, community and everyday life*. New York, NY: Basic Books.

Markusen A, Gadwa A. (2010). *Arts and culture in urban or regional planning: a review and research agenda*. J. Plann. Educ. Res. 29, 379–391. (doi:10.1177/0739456X09354380)

- Nicodemus AG. 2013 Fuzzy vibrancy: creative placemaking as ascendant US cultural policy. *Cult. Trends* 22, 213–222. (doi:10.1080/09548963.2013.817653)
- Vicario L, Martinez Monje PM. 2003 Another ‘Guggenheim effect’? The generation of a potentially gentrifiable neighbourhood in Bilbao. *Urban Stud.* 40, 2383–2400. (doi:10.1080/0042098032000136129)
- Cameron S, Coaffee J. 2005 Art, gentrification and regeneration: from artist as pioneer to public arts. *Eur. J. Housing Policy* 5, 39–58. (doi:10.1080/14616710500055687)
- Cole DB. 1987 Artists and urban redevelopment. *Geogr. Rev.* 77, 391–407 (doi:10.2307/214280)
- Ley D. 2003 Artists, aestheticisation and the field of gentrification. *Urban Stud.* 40, 2527–2544. (doi:10.1080/0042098032000136192)
- Lloyd R. 2002 Neo-Bohemia: art and neighborhood redevelopment in Chicago. *J. UrbanAff.* 24, 517–532. (doi:10.1111/1467-9906.00141)
- Molotch H, Treskon M. 2009 Changing art: SoHo, Chelsea and the dynamic geography of galleries in New York City. *Int. J. Urban Reg. Res.* 33, 517–541. (doi:10.1111/j.1468-2427.2009.00866.x)
- Markusen A. 2006 Urban development and the politics of a creative class: evidence from a study of artists. *Environ. Plann. A* 38, 1921–1940. (doi:10.1068/a38179)
- Sands G, Reese LA. 2013 Fair weather friends? The impact of the creative class on the economic health of mid-sized US metropolitan areas, 1990–2009. *Camb. J. Regions Econ. Soc.* 6, 71–91. (doi:10.1093/cjres/rss013)
- Grodach C, Foster N, Murdoch J. 2014 Gentrification and the artistic dividend: the role of the arts in neighborhood change. *J. Am. Plann. Assoc.* 80, 21–35 (doi:10.1080/01944363.2014.928584)
- Schuetz J. 2012 Causal agents or canaries in the coal mine? Art galleries and neighborhood change. In *Creative communities: art works in economic development* (ed. M Rushton), pp. 12–35. Washington, DC: Brookings Institution Press.
- Schuetz J. 2014 Do art galleries stimulate redevelopment? *J. Urban Econ.* 83, 59–72. (doi:10.1016/j.jue.2014.08.002)
- Foster N, Grodach C, Murdoch J. In press. Neighborhood diversity, economic health, and the role of the arts. *J. Urban Aff.* (doi:10.1111/juaf.12278)
- Batty M. 2013 Big data, smart cities and city planning. *Dialogues Hum. Geogr.* 3, 274–279. (doi:10.1177/2043820613513390)
- Botta F, Moat HS, Preis T. 2015 Quantifying crowd size with mobile phone and Twitter data. *R. Soc. open sci.* 2, 150162. (doi:10.1098/rsos.150162)
- Choi H, Varian H. 2012 Predicting the present with Google Trends. *Econ. Rec.* 88, 2–9. (doi:10.1111/j.1475-4932.2012.00809.x)
- Graham M, Shelton T. 2013 Geography and the future of big data, big data and the future of geography. *Dialogues Hum. Geogr.* 3, 255–261. (doi:10.1177/2043820613513121)

- King G. 2011 Ensuring the data-rich future of the social sciences. *Science* 331, 719–721.(doi:10.1126/science.1197872)
- Lazer D et al. 2009 Computational social science. *Science* 323, 721–723. (doi:10.1126/science.1167742)
- Letchford A, Preis T, Moat HS. 2016 Quantifying the search behaviour of different demographics using Google Correlate. *PLoS ONE* 11, e0149025. (doi:10.1371/journal.pone.0149025)
- Moat HS, Curme C, Avakian A, Kenett DY, Stanley HE, Preis T. 2013 Quantifying Wikipedia usage patterns before stock market moves. *Sci. Rep.* 3, 1801. (doi:10.1038/srep01801)
- Moat HS, Preis T, Olivola CY, Liu C, Chater N. 2014 Using big data to predict collective behavior in the real world. *Behav. Brain Sci.* 37, 92–93. (doi:10.1017/S0140525X13001817)
- Preis T, Moat HS, Stanley HE. 2013 Quantifying trading behavior in financial markets using Google Trends. *Sci. Rep.* 3, 1684. (doi:10.1038/srep01684)
- Seresinhe CI, Preis T, Moat HS. 2015 Quantifying the impact of scenic environments on health. *Sci. Rep.* 5, 16899. (doi:10.1038/srep16899)
- Vespignani A. 2009 Predicting the behavior of techno-social systems. *Science* 325, 425–428. (doi:10.1126/science.1171990)
- Zaltz Austwick M, O'Brien O, Strano E, Viana M. 2013 The structure of spatial networks and communities in bicycle sharing systems. *PLoS ONE* 8, e74685. (doi:10.1371/journal.pone.0074685)
- The Economist. 2000 The geography of cool. See <http://www.economist.com/node/303114>.
- Crowley EJ, Zisserman A. 2014 In search of art. *Computer vision—ECCV 2014 workshops*, pp. 54–70.
- Lintott CJ et al. 2008 Galaxy Zoo: morphologies derived from visual inspection of galaxies from the Sloan Digital Sky Survey. *Mon. Not. R. Astron. Soc.* 389, 1179–1199. (doi:10.1111/j.1365-2966.2008.13689.x)
- Bivand RS, Pebesma E, Gómez-Rubio V. 2013 *Applied spatial data analysis with R*. New York, NY: Springer.
- Harris R, Sleight P, Webber R. 2005 *Geodemographics, GIS, and neighbourhood targeting*. Chichester, UK: Wiley.
- Efron B, Tibshirani RJ. 1994 *An introduction to the Bootstrap*. Boca Raton, FL: CRC Press.
- Deutsche R, Ryan CG. 1984 The fine art of gentrification. *October* 31, 111–191(doi:10.2307/778358)
- Grodach C. 2010 Art spaces, public space, and the link to community development. *Commun. Dev. J.* 474–493. (doi:10.1093/cdj/bsp018)
- Mathews V. 2010 Aestheticizing space: art, gentrification and the city. *Geogr. Compass* 4, 660–675. (doi:10.1111/j.1749-8198.2010.00331.x)
- Bowler A, McBurney B. 1991 Gentrification and the Avant-Garde in New York's East Village: the good, the bad and the ugly. *Theory Cult. Soc.* 8, 49–77(doi:10.1177/026327691008004003)

Atkinson R. 2000 The hidden costs of gentrification: displacement in central London. J.Housing Built Environ. 15, 326–307. (doi:10.1023/A:101012890 1782)

Stern M. 2003 Culture and the changing urban landscape: Philadelphia 1997–2002. In Paper presented at the Regional Science Association International meetings, 22 November. Philadelphia, PA: RSAI.

Линкови:

- [1]: <https://kulturnestanice.rs> "Početna - Kulturne stanice"
- [2]: <https://svilara.kulturnestanice.rs> "Početna - Kulturna stanica Svilara"
- [3]: <https://edjseg.kulturnestanice.rs> "Početna - Kulturna stanica Edšeg"
- [4]: <https://karavan.kulturnestanice.rs> "Home - Kulturna stanica Karavan"
- [5]: <https://opens.kulturnestanice.rs> "Početna - Kulturna stanica OPENS"
- [6]: <https://barka.kulturnestanice.rs> "Početna - Kulturna stanica Barka"
- [7]: <https://bukovac.kulturnestanice.rs> "Početna - Kulturna stanica Bukovac"
- [8]: <https://rumenka.kulturnestanice.rs> "Početna - Kulturna stanica Rumenka"
- [9]: <https://o-city.webs.upv.es/en/2021/11/24/network-of-cultural-stations-a-unique-cultural-south-eastern-europe> "Network of Cultural Stations – A Unique Cultural Brand in South-Eastern Europe - O-CITY"
- <https://europa.rs/novi-sad-postao-evropska-prestonica-kulture/>

Избор литературе је одговарајући?

ДА

НЕ

III.4 циљева истраживања

Основни циљ овог истраживања је да се испита улога културних станица у Новом Саду као архитектонских и урбаних артефаката у процесима трансформације урбаног окружења, са посебним освртом на њихов утицај на перцепцију простора, обрасце његовог коришћења и вредновање окружења.

Истраживање има за циљ да утврди у којој мери културне станице доприносе:

- унапређењу перципираног квалитета урбаног простора,
- интензивирању друштвене употребе и интеракције,
- формирању симболичког и културног идентитета места,
- као и перцепцији вредности и атрактивности окружења.

Посебан циљ истраживања је анализа односа између просторне доступности културних станица и начина њиховог коришћења, укључујући разлике између локалних и удаљених корисника, као и испитивање феномена културних станица као урбаних атрактора који привлаче кориснике изван непосредног окружења. Додатно, истраживање има за циљ да испита однос између перцепције квалитета, вредности простора и објективних економских индикатора, кроз поређење резултата анкетног истраживања са подацима о ценама некретнина у окружењу културних станица. Поред тога, циљ истраживања је да се идентификују кључни фактори који утичу на избор културних станица, учесталост, као и разлози ограниченог или ретког коришћења ових простора. Крајњи циљ истраживања је да се, кроз интеграцију квантитативне и квалитативне анализе, формулишу закључци који доприносе разумевању културних станица као комплексних урбаних феномена и понуде препоруке за њихово даље планирање, пројектовање и управљање.

Циљеви истраживања су одговарајући?

ДА

НЕ

III.5 очекиваних резултата (хипотезе)

Радне хипотезе:

Општа хипотеза

X: Културне станице у Новом Саду делују као катализатори просторне и културне трансформације града, што се манифестује кроз статистички уочљиве промене у перципираном квалитету урбаног окружења, обрасцима коришћења простора и процени вредности окружења.

I. Просторно-економски ефекти

X1: У непосредном и ширем окружењу културних станица испољавају се статистички уочљиве промене у квалитету урбаног простора, које се огледају у унапређењу јавних простора, повећаној просторној доступности и интензивнијој друштвеној употреби простора.

X2: Делови града у којима су лоциране културне станице бележе израженији релативни раст вредности стамбених некретнина у односу на урбанистички и морфолошки упоредиве делове града без таквих интервенција.

X3: Интензитет просторне и економске трансформације повезан са културним станицама опада са повећањем удаљености од њихове локације, указујући на постојање јасно дефинисаног просторног домета њиховог утицаја.

X4 (контролна): Ефекти културних станица на квалитет урбаног окружења и вредност простора зависе и од претходног стања урбаног ткива и постојећег развојног потенцијала, те нису униформни у свим деловима града.

II. Перцепција и просторни квалитет

X5: Корисници културних станица статистички значајно позитивно вреднују њихов архитектонски, функционални и симболички квалитет.

X6: Перципирани квалитет простора статистички значајно корелира са његовом способношћу да подстакне социјалну интеракцију и интензивнију употребу.

X7: Културне станице се статистички значајно перципирају као фактори који доприносе идентитету места и препознатљивости града.

III. Просторно понашање и доступност

X8 (Proximity Hypothesis): Испитаници који живе у оквиру 15 минута пешачке удаљености статистички значајно чешће посећују најближу културну станицу у односу на удаљеније кориснике.

X9 (Distance–Decay Hypothesis): Учесталост посете културним станицама статистички значајно опада са повећањем временске удаљености од места становања.

IV. Културне станице као урбани атрактори

X10 (Attractor Hypothesis): Поједине културне станице делују као урбани атрактори и привлаче кориснике изван непосредног пешачког радијуса, што се испољава кроз статистички значајно учесталији избор станица које нису најближе месту становања.

X11 (Motivation Hypothesis): Посете културним станицама ван непосредног суседства статистички су значајно повезане са нематеријалним факторима као што су квалитет програма, архитектура и атмосфера простора.

V. Разлике између корисника

X12 (Perception Difference Hypothesis): Удаљени посетиоци статистички значајно више вреднују архитектонски и симболички квалитет културних станица у односу на локалне кориснике.

X13 (Local Integration Hypothesis): Локални корисници статистички значајно више вреднују утицај културне станице на свакодневни живот, непосредно окружење и социјалну интеракцију.

VI. НЕУПОТРЕБА И ОГРАНИЧЕЊА

X14 (Non-Use Hypothesis): Ограничено или ретко коришћење појединих културних станица повезано је са перцепцијом слабе доступности, недовољно атрактивног програма или недостатка идентификације са простором.

Очекивани резултати представљају значајан научни допринос?

ДА

НЕ

III.6 плана рада (на основу фаза истраживања и оријентационог садржаја дисертације из Обрасца 1)

Рад на докторској дисертацији организован је кроз више међусобно повезаних фаза, које обухватају теоријско уобличавање истраживања, прикупљање и обраду емпиријских података, као и интерпретацију резултата и формулисање закључака.

1. Фаза: Теоријско-концептуално уобличавање истраживања

У првој фази истраживања извршена је анализа релевантне научне и стручне литературе из области архитектуре, урбанизма и културних политика. На основу теоријског оквира дефинисани су: предмет и циљ истраживања, истраживачка питања, као и систем хипотеза.

2. Фаза: Развој методологије и истраживачког инструмента

У овој фази развијен је методолошки оквир истраживања, који обухвата: избор квантитативног приступа заснованог на анкетном упитнику, дефинисање варијабли и њихову операционализацију, конструисање анкетног инструмента са Ликертовим скалама и категоријалним питањима, као и укључивање отворених питања ради квалитативне анализе.

Посебна пажња посвећена је дефинисању индикатора који омогућавају анализу: перцепције просторног квалитета, друштвене употребе простора, симболичке вредности, као и образаца коришћења културних станица у односу на просторну доступност.

3. Фаза: Прикупљање емпиријских података

Прикупљање података реализује се путем онлајн анкетања на узорку испитаника са територије Новог Сада. Планирано је прикупљање најмање 300, а пожељно 400 испитаника, при чему се настоји да узорак обухвати:

- различите друштвене групе (општа јавност, студенти, стручна јавност),
- различите делове града,
- као и различите типове корисника у односу на учесталост посете и просторну доступност културних станица.

Прикупљање података планирано је у периоду до почетка априла 2026. године.

4. Фаза: Припрема и обрада података

Након завршетка анкетања, прикупљени подаци биће: технички обрађени и припремљени за анализу, кодирани у складу са дефинисаним шифрарником и проверени у погледу конзистентности и комплетности. У овој фази формирају се и изведене варијабле, укључујући класификацију испитаника на локалне и удаљене кориснике.

5. Фаза: Квантитативна анализа података

Ова фаза омогућава емпиријско тестирање постављених хипотеза. У оквиру квантитативне анализе посебна пажња биће посвећена повезивању субјективних перцепција простора са објективним економским индикаторима. У ту сврху, резултати анкетног истраживања биће упоређени са доступним подацима о ценама некретнина у окружењу културних станица. Анализа ће обухватити: поређење перципиране вредности простора са тржишним показатељима вредности некретнина, испитивање просторних разлика у ценама у односу на удаљеност од културних станица, као и анализу потенцијалне повезаности између перцепције квалитета и економске атрактивности окружења.

Овај корак омогућава интеграцију субјективних и објективних података, чиме се додатно оснажује интерпретација резултата и испитује шири урбани и економски значај културних станица.

6. Фаза: Квалитативна анализа

Квалитативни подаци прикупљени кроз отворена питања анализирају се применом тематске анализе, са циљем:

- идентификације доминантних тема,
- препознавања кључних вредности и проблема,
- и допуњавања квантитативних резултата.

7. Фаза: Интерпретација резултата и дискусија

У овој фази врши се интеграција квантитативних и квалитативних налаза, њихово тумачење у односу на постављене хипотезе и теоријски оквир, као и анализа значаја добијених резултата у ширем контексту урбаних и архитектонских истраживања.

8. Фаза: Формулисање закључака и научног доприноса

Завршна фаза обухвата:

- формулисање закључака истраживања,
- дефинисање научног доприноса,
- указивање на ограничења истраживања,
- и предлагање смерница за будућа истраживања и праксу.

План рада је одговарајући?

ДА

НЕ

III.7 метода и узорака истраживања

Метод истраживања

Истраживање је конципирано као квантитативно истраживање засновано на анкетном упитнику, са допунском квалитативном анализом отворених одговора. Основни циљ је испитивање перцепције корисника и становника Новог Сада о просторној, функционалној и симболичкој улози културних станица, као и анализа образаца њиховог коришћења у односу на просторну доступност.

Анкетни инструмент је структурисан тако да обухвата више тематских целина:

- основне податке о испитаницима,
- просторни контекст и обрасце коришћења културних станица,
- перцепцију архитектонског и просторног квалитета,
- функционалност и друштвену употребу простора,
- утицај на окружење и свакодневни живот,
- симболичку и културну вредност,
- као и отворена питања за квалитативну анализу.

Већина питања формулисана је као тврдње које се оцењују применом Ликертове скале од пет степени (1 – уопште се не слажем, 5 – у потпуности се слажем), што омогућава квантитативну обраду података и примену статистичких метода. Поред тога, укључена су и категоријална питања која омогућавају анализу просторног понашања (удаљеност, учесталост посете, избор станице, начин доласка), као и отворена питања која омогућавају дубље разумевање ставова испитаника. Посебна пажња посвећена је операционализацији концепта пешачке доступности у оквиру 15 минута (базирано на концепту: „15-минутни град“), на основу кога се испитаници класификују као локални или удаљени корисници. Ова дистинкција представља кључну основу за анализу разлика у перцепцији и обрасцима коришћења простора.

Узорак истраживања

Истраживање је спроведено применом онлајн анкетања, при чему је узорак формиран као мешовити, наменски и квотно контролисан узорак са елементима просторне стратификације. Циљана величина узорка износи 300–400 испитаника, при чему је минимални праг постављен на 300, у складу са препорукама за примену експлоративне факторске анализе и компаративних

статистичких поступака. Узорак је конципиран тако да обухвати различите друштвене групе: општу јавност, студенте и стручну јавност (архитекте, урбанисте и сродне професије из сфере културе), чиме се омогућава сагледавање перцепције културних станица из више перспектива.

Поред друштвене структуре, посебна пажња посвећена је просторној разноврсности узорка, односно укључивању испитаника из различитих делова Новог Сада, укључујући централне, стамбене и периферне зоне, као и подручја ван непосредне пешачке доступности културних станица. Узорак обухвата испитанике са различитим степеном коришћења културних станица, укључујући редовне, повремене и ретке посетиоце, као и испитанике који културне станице посећују први пут. Овакав приступ омогућава анализу разлика између различитих типова корисника, што представља један од кључних аналитичких аспеката истраживања.

Анкета је дистрибуирана путем више онлајн канала, укључујући: опште градске групе, групе по насељима, студентске и академске мреже, професионалне контакте, са циљем да се обезбеди што већа разноврсност испитаника и избегне концентрација одговора унутар једне друштвене или интересне групе. Иако овакав тип узорка не обезбеђује пуну статистичку репрезентативност у односу на целокупну популацију града, он омогућава аналитички релевантно и структурно разноврсно испитивање перцепције, доступности и употребе културних станица, што је у складу са циљевима истраживања.

Ограничења истраживања произилазе из примене онлајн анкетирања, пре свега у виду могуће самоселекције испитаника и веће заступљености дигитално активних група. Ова ограничења узета су у обзир приликом интерпретације резултата, а делимично су ублажена настојањем да се анкета дистрибуира кроз различите канале и обухвати што разноврснији профил испитаника.

Метод и узорак су одговарајући?

ДА

НЕ

III.8 места, лабораторије и опреме за истраживачки рад

Онлајн анкетни формулар, експеримент се одвија у виртуелном простору.

Услови за истраживачки рад су одговарајући?

ДА

НЕ

III.9 методе статистичке обраде података и осталих релевантних података

Прикупљени подаци анализирају се применом више статистичких поступака (радна листа): дескриптивне статистике, експлоративне факторске анализе (EFA), анализе поузданости (Cronbach α), непараметарских тестова (Mann–Whitney U), χ^2 теста за анализу категоријалних података, као и Spearman корелације ради испитивања повезаности између варијабли.

Квалитативни подаци из отворених питања анализирају се применом тематске анализе, са циљем идентификације доминантних образаца, проблема и вредности које испитаници приписују културним станицама.

Предложене методе су одговарајуће?

ДА

НЕ

IV ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ КАНДИДАТА

Услови дефинисани за кандидата студијским програмом:

На основу чланова 65 и 100 Закона о високом образовању ("Сл. гласник РС" бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закони, 67/2019, /2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење и 67/2021 и 67/2021 – др. закони), чланова 63 и 151 до 158 Статута Факултета техничких наука у Новом Саду од 2.7.2018., 17.10.2018. и 28.12.2018. године (Пречишћен текст од 28.12.2018. године), као и „Правилника о упису, студирању на докторским академским студијама и стицању звања доктора наука, односно доктора уметности“ (Број 01-195/11-1 од 7.10.2021. године) Факултета техничких наука, право да пријави тему докторске дисертације стиче студент који је положио све испите одређене студијским програмом и који је одбранио Теоријске основе докторске дисертације.

Образложење: Кандидат Миљан Јањушевић је положио све испите одређене студијским програмом ДАС Архитектура са просечном оценом 9,91 укључујући Теоријске основе докторске дисертације, остварујући укупан број 150 ЕСПБ.

Да ли кандидат испуњава дефинисане услове?

ДА

НЕ

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

V.1 Биографија ментора (до 500 речи):

Др Јелена Атанацковић Јеличић је редовни професор на Департману за архитектуру и урбанизам на Факултету техничких наука у Новом Саду. У наставу архитектуре и урбанизма на Факултету техничких наука укључена је 1999. године, као демонстратор, а од 2001. године и као асистент-приправник. За асистента је изабрана 2005, а за доцента 2007. године. Од септембра 2012. године је у звању ванредног професора, а од септембра 2017. у звању редовног професора (уно: Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија). Као наставник, водила је предмете на основним, мастер и докторским студијама, претежно се бавећи архитектонским пројектовањем и дизајном ентеријера. Била је ментор 13 докторских дисертација (од тога 4 заједно са др Миланом Рапаићем, ред. проф.). Од 2011. до 2018. била је шеф Катедре за архитектуру и урбанизам, а од 2018. до 2024. директор Департмана. У домену стручно-уметничке продукције, др Јелена Атанацковић Јеличић учествовала је у ауторским тимовима пројеката за објекте међународног и националног значаја, као и уметничких пројеката истог ранга (<http://kabinet505.ftn.uns.ac.rs/>). Радове у континуитету приказује на међународним и националним селектованим манифестацијама, као и у монографским и периодичним публикацијама. Награђивана је на међународним конкурсима и салонима архитектуре, а учествовала је и у раду жирија међународних конкурса из области архитектуре и урбанизма.

V.2 Референце ментора из научне области којој припада тема докторске дисертације:

Р. бр.	аутори, наслов, часопис, волумен (година) број страница од-до, DOI или ISBN/ISSN	категорија
1.	Milikić M, Atanacković Jeličić J, Rapaić M (2025;), "Aestheticization in the era of staged modality: architectural concept and space of everyday life". <i>Archnet-IJAR: International Journal of Architectural Research</i> , Vol. ahead-of-print No. ahead-of-print. https://doi.org/10.1108/ARCH-06-2025-0256	M21a+
2.	Đurić, I.; Medić, S.; Ecet, D.; Grgić, S.; Atanacković Jeličić, J. Enhancing Public Space Experiences: Evaluating Perception of Digital and Digitized Sculptures in Augmented Reality. <i>Appl. Sci.</i> 2025 , <i>15</i> , 870. https://doi.org/10.3390/app15020870	M21
3.	Nedučin, D., Krklješ, M., & Atanacković Jeličić, J. (2025). The Post-Socialist Reshaping of Urban Identity: Insights from Novi Sad, Serbia. <i>East European Politics and Societies</i> , <i>39</i> (4), 869-897.	M21

4.	Topić, A.; Ecet, D.; Maraš, I.; Maraš, I.; Janjušević, M.; Jeličić, J.A. Visual Culture in Architecture: Virgil Abloh's Cross-Disciplinary Design Language. <i>Arts</i> 2025 , <i>14</i> , 84. https://doi.org/10.3390/arts14040084	M21
5.	Ecet, D.; Segedinac, G.; Grgić, S.; Đurić, I.; Medić, S.; Jeličić, Z.D.; Rapačić, M.; Atanacković Jeličić, J. Mediating Perception and Participation: Abstract Urban Sculptures in Augmented Reality (AR) and Web3 Environments for Socially Sustainable Design. <i>Sustainability</i> 2025 , <i>17</i> , 10512. https://doi.org/10.3390/su172310512	M22
6.	Mihajlovic, M.; Atanackovic Jelcic, J.; Rapaic, M. Green Cores as Architectural and Environmental Anchors: A Performance-Based Framework for Residential Refurbishment in Novi Sad, Serbia. <i>Sustainability</i> 2025 , <i>17</i> , 8864. https://doi.org/10.3390/su17198864	M22
7.	Medaković, J.; Atanacković Jeličić, J.; Ecet, D.; Nedučin, D.; Krklješ, M. The Interplay between Spatial Layout and Visitor Paths in Modern Museum Architecture. <i>Buildings</i> 2024 , <i>14</i> , 2147. https://doi.org/10.3390/buildings14072147	M22
8.	Medić, S.; Atanacković Jeličić, J.; Rapačić, M. Advancing Social and Economic Sustainability in Urban Areas: A Methodology for Determining Architectural Programs of Shopping Centers. <i>Sustainability</i> 2024 , <i>16</i> , 3264. https://doi.org/10.3390/su16083264	M22
9.	Atanacković Jeličić, J.; Rapačić, M.R.; Maraš, I.; Tot, E.; Ecet, D. Can Technology Reinforce Cogency of the Architectural Argument: Trial and Error Approach. <i>Buildings</i> 2023 , <i>13</i> , 1866. https://doi.org/10.3390/buildings13071866	M22
10.	Ecet, D.; Atanacković Jeličić, J.; Rapačić, M.; Pejić, S. School buildings layout: Enhancing resilience to targeted violence utilizing cellular automata (CA). <i>International Journal of Architectural Computing</i> . 2024 ;23(1):209-238. doi: 10.1177/14780771241279349	M21a+
11.	Atanacković Jeličić, J.; Rapačić, M.; Kapetina, M.; Medić, S.; Ecet, D. Urban planning method for fostering social sustainability: Can bottom-up and top-down meet?, Results in Engineering, Volume 12, 2021 , 100284, ISSN 2590-1230, https://doi.org/10.1016/j.rineng.2021.100284 .	M21a
12.	Staša Zeković, Stanislav Grgić, Igor Maraš, Jelena Atanacković Jeličić and Milena Krklješ (2023). Application of Augmented Reality in Architectural Education, International Journal of Engineering Education, TEMPUS PUBLICATIONS, 39, 4, pp. 886–896, ISSN: 0949-149X	M23

V.3 Услови дефинисани за ментора у складу са *Правилима докторских студија Универзитета у Новом Саду* за област којој припада докторска дисертација:

На основу члана 65 и 100 Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018 – др. закон, 67/2019 и 6/2020 – др. закони, 11/2021 – аутентично тумачење и 67/2021), чланова 63 и 151 до 158 Статута Факултета техничких наука у Новом Саду од 1.7.2018, 17.10.2018. и 28.12.2018. године (пречишћен текст од 28.12.2018. године), као и у вези са чланом 1 став 2 Правила докторских студија Универзитета у Новом Саду од 25. фебруара 2021. године, Наставно-научно веће Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду, на 81. седници одржаној електронским путем дана 29/30.9.2021. године, донело је Правилник о упису, студирању на докторским академским студијама и стицању звања доктора наука, односно доктора уметности. У складу са наведеним Правилником, за поље техничко-технолошких наука ментор мора имати најмање пет радова објављених у претходних десет година у часописима са импакт фактором са SCI, односно SCIE листе. У области архитектуре и урбанизма примењују се посебни критеријуми,

усклађени са специфичношћу ове области, укључујући и стручно-уметничке радове од међународног значаја (СУА1). Ментор на докторским студијама у области архитектуре и урбанизма може бити наставник који је у претходних десет година остварио најмање 24 бода, и то најмање 10 бодова за радове у часописима са импакт фактором са SCI листе или у часописима категорије М24 или из категорије СУА1, као и најмање 14 бодова за радове у категоријама М11, М12, М13, М14, М21, М22, М23, М24, СУА1, М31, М32, М33, М34 и М51, при чему радови из категорија М31, М32, М33 и М34 могу донети највише 20% укупно потребних бодова.

Образложење: Др Јелена Атанацковић Јеличић је редовни професор, наставник докторских академских студија Архитектура на Факултету техничких наука Универзитета у Новом Саду и има 12 научних радова објављених у часописима са ISI листе из одговарајуће области студијског програма, у последњих 10 година.

Да ли ментор испуњава услове?

ДА

НЕ

VI ЗАКЉУЧАК

Тема је подобра	<u>ДА</u>	НЕ
Кандидат је подобра	<u>ДА</u>	НЕ
Ментор је подобра	<u>ДА</u>	НЕ

Образложење о подобности теме, кандидата и ментора (до 500 речи):

Комисија је детаљно проучила достављену пријаву кандидата, извршила анализу постављеног проблема, утврђеног циља истраживања, очекиваних резултата, усвојене методологије и предложене структуре истраживања, проценила значај референци у вези са темом истраживања, референци кандидата и предложеног ментора, као и досадашњи ангажман и резултате кандидата и предложеног ментора, у наведеној области истраживања. На основу свих изнетих чињеница у овом Извештају, Комисија закључује следеће:

- да су предложено истраживање, истраживачка питања, циљеви, методологија и очекивани резултати истраживања добро осмишљени и да је предложена тема ПОДОБНА за израду докторске дисертације;
- да је кандидат Миљан Јањушевић мастер инжењер архитектуре, ПОДОБАН за израду предложене докторске дисертације;

• да је др Јелена Атанцковић Јеличић, редовни професор Факултета техничких наука ПОДОБНА за ментора предложене докторске дисертације. Имајући у виду дате закључке, Комисија предлаже Наставно-научном већу Факултета техничких наука у Новом Саду и органима Универзитета у Новом Саду да прихвате тему за израду докторске дисертације под насловом: "Културне станице као просторни атрактори: емпиријска анализа Новог Сада" кандидата Миљана Јањушевића и да се као ментор именује др Јелена Атанацковић Јеличић, редовни професор Факултета техничких наука у Новом Саду.

Место и датум: 6. април 2026.

1. Кркљеш др Милена, редовни професор, председник
2. Мараш др Игор , редовни професор, члан
3. Недучин др Дејана , редовни професор, члан
4. Ецет др Дејан, ванредни професор, члан
5. Милојковић др Александар, ванредни професор, члан

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај и да исти потпише.